

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਰੈਣਿ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਲੋਕ, ਆਪਣੀ, ਗੂਜਰੀ ਕੀ ਵਾਰ ਵਿਚ, ੧੫ਵੀਂ ਪਉੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਨਾ ੫੧੪ ਤੇ ਅੰਕਤ ਹੈ।

This *Slok* is part of *Gujri ki Vaar* and is embedded on page 514 of *Guru Granth Sahib*.

- - ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਫੁਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ... ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਦਿਆਂ ਜੀਵਨ ਰੂਪੀ ਰਾਤ ਸੌਖੀ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਵਾਹੁ', 'ਵਾਹਗੁਰੂ' ਦਾ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਸਰੂਪ ਹੈ।

Sri Guru Amardas ji says that by repeating the Name, *Wahguru Wahguru Wahguru...*, the night (human life span) passes peacefully. **The word 'Wah' is short form of 'Wahguru'.**

- - ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ! ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ... ਜਪਦਿਆਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਦੀ ਅਵੱਸਥਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

O mother! By going on repeating *Wahguru Wahguru...*, time and again or doing *Simran*, we attain Blissfulness for ever.

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ 'ਵਾਹ' ਸ਼ਬਦ, ਤਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਸੀਮ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨੀ, ਸਾਡੀ ਸਮਰਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਏ। ਇਹ 'ਵਾਹ' ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਧੁਨੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ, ਇਸ ਧੁਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'wow' ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਧੁਨੀ ਹੀ ਹੈ। ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਗੁਰੂ/ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਇਤਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ - 'ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਗਾਵਾ ਤੂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ॥ ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਉਚ ਭਗਵਾਨਾ॥' ਇਸੇ ਲਈ ਇਹੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਬਖਾਨ ਕਰਣ ਲਈ, ਧੁਨੀ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦ, 'ਵਾਹ ਵਾਹ...' ਵਰਤ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨੰਦ, ਵਿਸਮਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਅਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

In Punjabi language, the word '*Wah*' is near to the expression 'Wow'. Actually both of these words are expressions to denote unlimited feeling of Greatness of Act of someone or something. In Gurbani '*Wah*' is used for Greatness of God/*Guru*. This is feeling of, Greatest or Astonishment in respect of the ULTIMATE, which is otherwise beyond expression, in words etc. Continuous loving repetition of '*Wah*' leads to ecstasy. All the Attributes of God/*Guru* can never be known or explained, hence the expression '*Wah*'. It expresses our inability to express the Greatness of God/*Guru* which leads to ecstasy. When we come to know our inability and lowliness, the Divine Grace is showered on us and we become near to God/*Guru*. '*Tere kawan kawan Gun keh keh gaavaan, Toon Sahib Guni Nidhaana. Tumri Mahima baran na saakao tu Thakur Ooch Bhagwaana.*'

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਮੀ ਬੋਲੈ ਬੋਲਾਇ ॥

-- ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ... ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਰੀ, ਪ੍ਰਭੂ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਲਿਵ ਜੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

-- ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁਖ, ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ, ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

By repetition of *Wahguru* continuously, which we call *Simran*, we are imbued to the Name of the Lord. But we can perform this feat (saying *Wahguru Wahguru...*) with great good fortune/Grace.

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਤਕ ਪੁਜਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਇਹੀ 'ਵਾਹ' ਦੀ ਧੁਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਵੇਰ ਉਸ ਨੂੰ 'ਵਾਹ' ਕਹਿ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਜੇ ਖੀਰ ਡਾਢੀ ਸੁਆਦ ਲਗੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖੀਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਖੀਰ ਵਿਚ ਚੌਲ ਸੋਹਣੇ ਗਲ ਗਏ ਹਨ, ਸੋਹਣੀ ਰਬੜੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਮਿਠਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਕਾਜੂ ਬਦਾਮ ਨੇ ਸੁਆਦ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਲਾਚੀ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਰਲੀ ਹੈ, ਇਤਿ ਆਦਿ। ਇਕੋ ਇਹ ਧੁਨੀ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਸਮੇਟ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ 'ਵਾਹ'! ਭਈ 'ਵਾਹ'! ਇਤਨਾ ਕਹਿਣ ਨਾਲ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਸੇ ਹੋਏ ਗੁਣ ਵਿਚੇ ਆ ਗਏ, ਨਾਲੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਆਦ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਵਿਚੇ ਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਰ ਵਾਰ 'ਵਾਹ ਵਾਹ...' ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਵੀ ਗਏ ਗਏ, ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਅਨੰਦ, ਵਿਸਮਾਦ ਦੀ ਅਵੱਸਥਾ ਵੀ, ਕੁਝ, ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਕਿਥੇ ਅਸੀਂ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਣ ਲਭੀ ਜਾਈਏ ! ਸਾਡੀ ਮਤ ਹੌਲੀ ਹੈ, ਜਿਹਵਾ ਮੋਟੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 'ਵਾਹ ਵਾਹ...' ਦੀ ਧੁਨੀ ਲਾ ਲਈਏ, ਸਭ ਕੁਝ 'ਵਾਹ' ਹੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੁਥਾਜਗੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈ... ਬਸ, ਉਸ ਗੁਰ ਨੂੰ 'ਵਾਹ' ਹੀ ਕਹੀਏ - 'ਵੇਮੁਹਤਾਜੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ॥ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਕਹਹੁ ਗੁਰ ਵਾਹੁ॥', ਪੰਨਾ ੩੭੬.

Guru Nanak allotted us the Sound (Melody) of '*Wah*' to reach the Divine Unstruck Melody (*Anahat Sabad*). By expressing this sound or saying '*Wah*' once, we express all the Attributes of God/*Guru*, which we know or which we do not know. For example, take the example of any dish. If we enjoy the dish thoroughly, we don't appreciate its every ingredient and the person/s who prepared it. We simply say '*Wah*' or 'wow', which includes appreciation of its all cooked ingredients and the person/s who cooked/prepared it etc. It also includes our gratitude and thankfulness. Likewise by saying *Wah* or *Wah Guru* we thank God/*Guru* and also accept His all the Attributes and Greatness. Otherwise we can never know the infinite number of attributes or the Greatness of God/*Guru*. That's why Sri Guru Arjan Dev Sahib says - "God is Dependent on none, Free of all care... etc., that's why He tells us to simply say - 'O Guru (God) Thou art Wah !'" So the melody of *Wah Wah...* or *WahGuru WahGuru...* leads us to *Wahguru/God*.

**ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿ ਰਜਾਇ ॥੧॥**

- - ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸੋਭਾ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

- - ਤੀਜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਮਰਣ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਚੇ ਭਾਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ/ਗੁਰੂ ਨੂੰ 'ਵਾਹ ਵਾਹ' ਕਹਿੰਦੀ ਹੋਈ ਇਹ ਰਸਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਗੁਰਮੰਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਫਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ 'ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ', ਭਾਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਲਗਣ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦਕਾ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - 'ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੀ ਰਸਨਾ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ॥ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਿਆ ਆਈ॥ ਵਡਭਾਗੀਆ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਮੁਹੁ ਕਢਾਈ॥ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਹਿ ਸੇਈ ਜਨ ਸੋਹਣੇ ਤਿਨੁ ਕਉ ਪਰਜਾ ਪੂਜਣ ਆਈ॥', ਪੰਨਾ ੫੧੪.

With meditation on the Word *Wahguru*, we are honoured in the Lord's Court.

The Third Nanak says that the meditation on the Name of *Wahguru* can be done only with the Grace of the Eternity/God/*Guru*. The tongue which utters this *Wah Wah...* looks Beautiful to God and only such people become one with God who repeat it religiously after getting this Word being allotted through the proper Initiation Process. Only the very fortunate ones utter *Wah Wah...* For the third Nanak, only those persons are beautiful who do utter this *Wah Wah...* and such persons, in turn, are worshipped by the masses - '*Wah Wah kart rasna Sabad suhaayi. Poorai Sabad Prabh milyaa aayi. Wad'bhaagiyaa Wah Wah mooho'n kaddhaayi. Wah Wah kareh seyī Jann sohne tinn kao parja poojan aayi.*'

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਚ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸਿਮਰਨ, ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉ ਦਾ ਹੀ ਨਾਂ ਹੈ।

So, in this hymn, the repetition of the word '*Wah*' clearly indicates that the *Simran* is the repetition of the *Gurmantra Wahguru*.

